

Pudasjärven kaupungin
Tarkastuslautakunta
2013-2016

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2015

Pudasjärven valtuustolle

1. TARKASTUSTOIMI

Tarkastustoiminta käsittää kunnan hallinnon ja talouden valvonnan. Ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat valvontajärjestelmän. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Sisäisen valvonnan järjestämistä varten kaupunginhallitus on antanut sisäisen valvonnan ohjeet päätöksellään päävastuualueiden ja toiminta-alojen noudatettavaksi.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään kuntalain 121 §:ssä.
Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.
Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

84 § Sidonnaisuuksien ilmoittaminen

Tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettun kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa, pormestaria ja apulaispormestaria sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtävänsä valittu. Henkilön on myös ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

2. TARKASTUSLAUTAKUNTA

Pudasjärven kaupunginvaltuuston toimikaudekseen 2013-2016 valitsema tarkastuslautakunta:

<i>jäsen</i>	<i>henkilökohtainen varajäsen</i>
Heikkilä Juha, puheenjohtaja	Juusola Kimmo
Pohjanvesi Päivi, varapuheenjohtaja	Tiainen Riitta
Hiltula Hannu	Määttä Marjukka
Komulainen Erja	Ahonen Eija
Ollila Alpo	Miettinen Toivo
Vainio Taina	Särkelä Sauli

Esteellisyyksien toteaminen

Tarkastuslautakunta on käsitellyt tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyyssasiaa kokouksessaan 13.2.2013 § 16 ja todennut, että tarkastuslautakunnan jäsenen on perusteltua ilmoittaa tiedossaan olevat ns. pysyvät esteellisyydet tässä vaiheessa. Mahdollisista asiakohteisista esteellisyyksistä lautakunnan jäsenen tulee ilmoittaa välittömästi sellaisen ilmetessä.

Tarkastuslautakunnan jäsenet eivät ole osallistuneet v. 2015 koulutuksiin.

Tilintarkastaja on luennoinut ajankohtaisista kysymyksistä.

Tarkastuslautakunta tutustui remontoituun terveysasemaan 19.11.2015.

Lautakunnan kokouksissa ovat vierailleet kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja 2 kertaa, vs. tekninen johtaja Eero Talala, tekninen isännöitsijä/ Pudasjärven Vuokratalot Oy:n toimitusjohtaja Suvi Stenberg, palvelusuunnittelija Ritva Kinnula, kehittämisasiantun-

tija Virpi Harilahti-Juola, Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo Oy:n hallituksen puheenjohtaja Mika Käsmä.

Tilintarkastusyhteisönä on toiminut KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana JHTT Paula Hellén-Toivanen ja 14.9.2015 lähtien vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Katri Hokkanen.

3. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

a) Strategiset tavoitteet

Visio: Pudasjärvi on luontaisista voimavaroista elävä ja vahvistuva, alueellisesti vaikuttava maaseutukaupunki.

Toimintaa ohjaavat arvot ovat uusi, ennakkoluuloton ja elinvoimainen Pudasjärvi ja arvoista johdettuja tavoitteita on käytetty suunnitelmien pohjana ja ohjaavana tekijänä päätöksenteossa.

Strategian toteuttamisessa on onnistuttu hyvin. Hirsirakentamista on jatkettu ja Pudasjärvi on saanut hyvää julkisuutta hirsirakentamiskaupunkina. Toiminnan kehittämisohjelma hyväksyttiin vuosille 2015-2017. Ohjelman tavoitteena on kehittää palvelujen rakenteita ja tehostaa toimintaa ja sitä kautta saada kustannussäästöjä ja pyrkiä saamaan henkilöstö-, tila- ja laiteresurssit parempaan ja tehokkaampaan käyttöön.

b) Toiminnalliset tavoitteet

-Kunta:

Keskeiset tavoitteet/toimenpiteet ja toteumat 2015:

Opetusta on edelleen jouduttu järjestämään useissa pisteissä. Uusia väistötiloja on otettu käyttöön ydinkeskustan alueelta, minkä vuoksi koulukuljetuskustannukset ovat hieman pienentyneet ja vuokramenot vastaavasti kasvaneet jonkin verran. Sivukyliä koulujen toiminta on ollut taloudellisesti hyvin hallinnassa, koulut ovat pysyneet suhteellisen hyvin annetuissa raameissa. Avoimiin opettajan virkoihin on ollut paljon päteviä hakijoita. Aittojärven koululle on lisätty opettajaresursseja, mutta tilanne on edelleen jatkunut haasteellisena.

Kehittämistoimen tavoitteena on asukkaiden ja yritysten toimintaedellytysten varmistaminen ja monipuolinen toimintamahdollisuuksien aktivointi, sekä alueen elinvoimaisuuden varmistaminen pitkäjänteisesti. Kehittämisen ja toimintatukien jakaminen on keskitetty kehittämistoimelle, mikä on selkiyttänyt ja järkevöittänyt toimintaa.

Kaupunki on myöntänyt kolmelle kyläyhdistykselle puskurilainaa yhteensä noin 150 000 euroa, mikä on tukenut kyläyhdistysten toimintaa ja kiinteistöjen ylläpitoa merkittävästi.

Pudasjärven maahanmuuttotyö tunnetaan valtakunnallisesti hyvin hoidettuna ja se on vakiintunut luontevaksi osaksi kaupungin toimintaa.

Kuntouttava työtoiminta siirtyi Oulunkaarelta kaupungille vuoden 2015 alussa. Toiminnan on koettu muuttuneen sujuvammaksi siirtymisen myötä.

Lakimuutoksen seurauksena työmarkkinatuen kuntaosuus nousi huomattavasti ja ongelmat työllistymisessä kasaantuivat. Palkkatukityöllistämiseen ei ollut käytössä varoja alkuvuoden jälkeen. Kaupunki palkkasi kuitenkin pitkäaikaistyöttömiä metsän- ja maisemanhoitotöihin, mikä vaikutti kokonaisuutena positiivisesti (talouteen, ympäristöön ja työllistyneiden elämänlaatuun).

Työpaikkojen luominen ja uusien asukkaiden saaminen ovat edelleen olleet tavoitteena, mutta työttömyysaste on pysynyt korkeana ja kaupungin asukasmäärä vähentynyt 141 henkilöllä (vuonna 2014 vastaava luku oli 136). Pudasjärvelle muutti 84 henkilöä (v. 2014 71). Pudasjärveltä muutti pois 186 henkilöä (v. 2014 196). Syntyneitä oli 77 (v. 2014 94), kuolleita 116 (v. 2014 105).

Tavoite kaikkien kiinteistöjen saamisesta jätehuollon piiriin ei ole toteutunut, vaan edelleen on sekä pysyvän asumisen että vapaa-ajan kiinteistöjä, jotka eivät kuulu jätehuoltoon. Jättekantaohjelma on hankittu, mutta sitä ei ole vielä saatu toimintaan ohjelman toimittajasta johtuvista syistä.

Kiinteistömassaa on edelleen paljon, mutta alaskirjausohjelma on laadittu. Neliöpohjaisten vuokrien vuokraperusteiden valmistelusta ei ole toimintakertomuksessa mainintaa. Tekniseltä toimelta saadun selvityksen perusteella neliöpohjaisten vuokrien valmistelu on aloitettu syksyllä 2015 ja ensimmäisenä määriteltiin neliövuokrat kaupungintalolle. Kaupungin toimistotiloissa sijaitseville hallintokunnille laadittiin vuokrasopimukset. Muiden omien tilojen osalta valmistelu on käynnissä ja ulkoisten vuokralaisten osalta vuokrat on määriteltä asianmukaisesti. Teollisuustilojen osalta kaupunginhallitus on päättänyt korottaa vuokria kolmessa samansuuruisessa erässä vuosina 2016-2018.

Toiminta-alueiden talousarviot ovat pysyneet kohtuullisen hyvin valtuuston asettamissa rajoissa. Huolta aiheuttavat teknisen ja kehittämistoiminnan ylitykset, joita kompensoi kunnan yhteistyötoiminnan tuloksellisuus. Lisäksi OSEKK:n alijäämälasku 398 000 euroa on kirjattu hallintotoimen palvelujen ostoihin (v.2014 alijäämälasku oli 190 000 euroa).

-Kuntakonserni:

Pudasjärven kaupunki on osakkaana 3 osakkuusyhteisössä, kuuluu 3 kuntayhtymään ja tytäryhtiöitä on 9 kappaletta.

Konserniohjetta ei ole vielä ajantasaistettu, koska on odotettu Kuntaliiton ohjetta.

Kaupunginvaltuusto on asettanut konserniin kuuluville tytäryhteisöille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, mutta tarkastuslautakunta ei löytänyt toiminnallisia tavoitteita kirjattuna talousarviosta eikä arviota tavoitteiden toteutumisesta toimintakertomuksesta. Toimintakertomuksessa tulisi olla arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan osa yhteisöistä on antanut asianmukaiset tiedot, mutta osalta tiedot puuttuvat kokonaan.

e) Taloudelliset tavoitteet

- Kunta:

Valtuuston hyväksymä talousarvion toimintakate (ulkoinen/sisäinen) oli -55 691 444 euroa ja lisäksi valtuusto hyväksyi 1.10.2015 muutosbudjetissa teknisen toiminta-alueelle 17 328 euron lisämäärärahan. Muutosbudjetin mukainen toimintakate on -55 708 772 euroa. Käyttötalouden toimintakate muodostui -55 739 759 euron suuriseksi. Käyttötalouden toimintakate ylittyi voimassa olevaan budjettiin nähden 30 987 euroa.

Määrärahat ovat sitovia toiminta-alueitasolla (netto).

Koko kaupungin osalta valtuuston hyväksymässä 2015 talousarviossa vuosikatetavoite oli 3 790 956 euroa ja valtuuston 1.10.2015 hyväksymän muutosbudjetin jälkeen 3 773 628 euroa. Vuosikatetavoite ylittyi ja vuosikatteen muodostui 5 959 273 euroa, poistot ja arvonalentumiset ovat -3 504 723 euroa.

Kertomusvuoden ylijäämä on 2 627 296 euroa, joka toteutui 1 523 182 euroa arvioitua parempana.

Väestön vähenemisestä huolimatta verotulot ovat lisääntyneet ennakoitua paremmin, ja valtionosuusleikkaukset olivat odotettua huomattavasti pienemmät (-0,5 %).

Investoinnit eivät ole toteutuneet suunnitellusti.

Investointiohjelma on valtuustoon nähden sitova kokonaismäärärahojen osalta (brutto).

Vuoden 2015 investointiohjelmassa varattiin n. 5,5 miljoonan euron (brutto) investointeihin. Lisäksi kaupunginhallituksen erillispäätöksillä varauduttiin toteuttamaan mm. uuden hirsisen tehostetun palveluyksikön rakentamisen aloittaminen, ammattikoulun rakennusten korjauksia ja rakennusvalvonnan sähköisen lupajärjestelmän tarvittavien ohjelmistojen hankintaan. Kokonaismenojen osalta investointiohjelma alittui n. 2,4 milj. euroa. Investointituloja kirjattiin n. 1,5 milj. euroa kun talousarvion laadintavaiheessa arvioitiin saatavan investointituloja 0,5 milj. euroa. Tulojen lisäykseen investointipuolella vaikuttavat mm. teollisuushallien kaupat.

Investointiohjelman netto-osuus eli kaupungin kustannettavaksi jäävä osuus oli noin 1,5 milj. euroa, kun talousarviossa arvioitiin kaupungin netto-osuudeksi 5,0 milj. euroa. Investoinnit alittuivat noin 3,5 milj. euroa. Todellisuudessa investointeja on tehty suunnitelman mukaisesti. Kirjanpidollinen siirto sijoituksista saamiin Pudasjärven Lämpö Oy:n perustamisen yhteydessä aiheuttaa menojen alituksen.

Verotulot ovat olleet Pudasjärvellä 2811 €/asukas, valtionosuuksia on saatu 4606 €/asukas (Kuntaliiton tilinpäätösarvion mukaan Pohjois-Pohjanmaan vastaavat luvut ovat verotulot 3473 €/asukas ja valtionosuudet 2019 €/asukas).

Kunnan lainamäärä on 2524 €/asukas (Pohjois-Pohjanmaa 3332 €/asukas).

Konsernin lainamäärä on 5094 €/asukas.

Vuosikate/asukas on ollut 722 € (Ii 319 €/asukas, Suomussalmi 507 €/asukas).

-Kuntakonserni:

Kaupunginvaltuusto asetti vuoden 2015 talousarviossa kaupungin konserniin kuuluville tytäryhteisöille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Konsernitilinpäätös on ollut ylijäämäinen n. 2,5 M€. Konsernin velka on lisääntynyt jonkin verran. Kassan riittävyys konsernitason tasolla on 49,24 päivää (47,32 v.2014) ja kaupungin kassan keskimäärin 67 päivää (61 v.2014).

4. RISKIENHALLINTA JA SISÄINEN VALVONTA

Kuntalaki velvoittaa kunnan järjestämään kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan sekä raportoimaan niiden tuloksellisuudesta. Pudasjärven kaupungin ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja ohjeistus on hyväksytty valtuustossa ja kaupunginhallituksessa v. 2014.

Sisäisen valvonnan toimivuudesta vastaa kaupunginhallitus. Toteuttamis- ja valvontavastuu on kaupunginjohtajalla. Kaupungin ylimmän johdon (konsernijohto) vastuulla on luoda edellytykset toimivalle sisäiselle valvonnalle. Toiminta-alueiden johdon vastuulla on sisäisen valvonnan järjestäminen ja hoitaminen informaatiotoiminnan ja palvelutuotannon osalta. Tulosalueiden johdon vastuulla on sisäisen valvonnan järjestäminen ja hoitaminen henkilöriskien ja omaisuuden vahinkoriskien osalta.

-Kunta:

Riskienhallinnan ohjeistus on uudistettu v. 2014 ja se on nyt osana sisäisen valvonnan ohjeistusta. Kaupunginhallitus vastaa riskienhallinnan toteuttamisesta ja yhteensovittamisesta ja johtoryhmä toimii riskienhallinnan johtoryhmänä.

Johtosääntöä ei ole uusittu, koska on odotettu Kuntaliiton mallia.

Maaseutupoliittisen toimenpideohjelman mukaisen puhelinliikenteen varmistamisessa ei ole tapahtunut kehitystä – edelleen on alueita, joissa puhelinyhteydet eivät toimi.

Kaupungin on syytä tehostaa asukkaidensa edunvalvontaa operaattoreiden suuntaan.

Tietoliikenneyhteyksien parantamiseen on panostettu, lisäksi verkkoyhtiöt ovat parantaneet sähkön toimitusvarmuutta. Kaupungintalolle on hankittu varageneraattori turvaamaan sähkönsaantia poikkeusolosuhteissa.

-Kuntakonserni:

Tarkastuslautakunta edellyttää, että kaikki yhtiöt laativat asianmukaisen riskiarvion ja riskienhallintasuunnitelman. Tällä hetkellä tytäryhtiöillä ei ole yhtenevää käytäntöä, osa on paneutunut asiaan huolella ja toisissa yhtiöissä analyysi kuitataan lyhyesti.

5. YHTEISTOIMINTA

Maaseututoimesta vastaa Oulun kaupunki. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan nykyinen postilaatikkotoimisto ei riittävästi vastaa asiakkaiden tarpeisiin. Hallinto- ja viranomaistehtävien hoito ei toteudu tässä tapauksessa halutulla tavalla ja tehtävään kuuluvaa neuvontaa on vaikea saada.

Maaseutuelinkeinojen kehittäminen kuuluu Pudasjärven kaupungin kehittämistoimelle. Talousarvioon varatusta kehittämismäärärahasta on jäänyt käyttämättä huomattava summa. Tilanne voi johtua siitä, että maaseutuasioita hoidetaan kahdessa eri organisaatiossa ja vastuu asioiden hoitamisesta ei ole selkeä. Tarkastuslautakunnan mielestä asia pitää selvittää.

Lomitustoimesta vastaa Muhoksen paikallisyksikkö ja viljelijöiltä saadun palautteen perusteella palvelua on saatu kohtuullisesti. Kaupunki tukee maksullista lomitusta.

Oulunkaaren toiminta on toimintakertomuksen mukaan numerollisesti ja taloudellisesti tehokasta. Asiakkailta saadun palautteen mukaan terveysaseman toiminnassa on vaikeuksia ajanvarauksessa ja hoitoon pääsyssä samoin työterveyshuollon lääkäreiden vastaanottoaikoja on ollut huonosti saatavilla. Lisäksi henkilökunnan vaihtuvuus on ollut yllättävän suuri.

Pudasjärvi maksaa SOTE-palveluista 32,9 miljoonaa euroa vuodessa.

Ympäristö- ja eläinlääkintäpalveluissa isäntäkuntana on Pudasjärvi. Palvelut ovat toimineet hyvin.

6. HENKILÖSTÖRAPORTTI

31.12.2015 henkilöstöä on ollut yhteensä 324, joista vakinaisia 58,7%, määräaikaista 41,3%. Jos sivutoimisia (esim. kansalaisopiston tuntiopettajat) ei lasketa mukaan, määräaikaisten osuus on 31,5%.

Henkilöstökulut ovat pienentyneet vuodesta 2014 n. -8,5% (2014 16.3M€ ja 2015 14,9 milj. €). Nämä kulut ovat 23,8% käyttötaloudsmenoista.

Henkilöstön koulutussuunnitelma laaditaan vuosittain ja kaupunki tukee omaehtoista kouluttautumista.

Henkilöstön koulutusmäärärahasta on käytetty 74,5% (43 460 € / 58 300 €).

Tarkastuslautakunta kaipaa tarkempaa tietoa kehityskeskusteluiden kattavuudesta ja mahdollisten palautekeskusteluiden toteutumisesta.

Pudasjärven kaupungissa toimii henkilöstötoimikunta henkilöstön ja työnantajan välisenä yhteistyöelimenä. Työsuojeluasioista vastaa työsuojelupäällikkö. Lisäksi henkilöstön hyvinvointia tuetaan Sportti-passin, työhyvinvointipäivien, lounassetelin ym. avulla. Sportti-passin käyttö on aktiivista.

Pudasjärven kaupungin työterveyspalvelut tuottaa Oulunkaaren kuntayhtymä.

Työterveyshuollon toimintasuunnitelma on päivitetty v. 2015.

Kaupungin sopimukseen sisältyy sekä ennaltaehkäisevä työterveyshuolto että sairaanhoito. Kokonaiskustannukset ovat pysyneet edellisvuoteen verrattuna lähes saman suuruisena, mutta ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus on pienentynyt ja sairaanhoidon osuus kasvanut. Raportista ei ilmene syytä tähän.

Vaikka vakituinen henkilöstö on keskimääräistä iäkkäämpää, sairauslomapäivissä on tapahtunut laskua edelliseen vuoteen verrattuna 10,5%. 161 työntekijää ei ole ollut yhtään päivää sairauslomalla (v. 2014 163).

7. TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Valtuusto on hyväksynyt 16.6.2015 Pudasjärven kaupungin toiminnan kehittämissuunnitelman vuosille 2015- 2017. Toiminnan kehittämissuunnitelmassa kehitetään palvelujen rakenteita, toimintatapoja ja tehostetaan toimintaa. Kustannussääntöjä saadaan aikaan, kun toimenpiteillä otetaan henkilöstö-, tila- ja laiteresurssit nykyistä tehokkaampaan käyttöön.

Ohjelmassa asetetaan taloudelliseksi tavoitteeksi vuosille 2015- 2017 kustannusten kurissa pitäminen valtionosuusleikkaukset ja verotulokehitys huomioiden. Käytännössä tämä tarkoittaa toimintakatteen jäädytystä vuoden 2015 talousarvion tasolle. Kaupunginhallitus seuraa ja raportoi kaupunginvaltuustolle ohjelman toteutumista.

8. ARVIO EDELLISTEN ARVIOINTIKERTOMUSTEN SUOSITUSTEN TOTEUTUMISESTA

Tarkastuslautakunta on 2014 vuoden arviointikertomuksessa suositannut:

Talousarvio ja toimintakertomus pitää saada vertailukelpoisiksi ja sisältö sekä esittämistapa yhtenäiseksi niin, että tavoitteiden toteutumista voidaan arvioida helpommin.

-Asiassa ei ole tapahtunut selkeää korjausta.

Valiokuntatyöskentelyn kehittäminen.

-Valiokunnat ovat ottaneet käyttöön kokousmuistiot ja siitä on tullut myönteistä palautetta kuntalaisilta. Tarkastuslautakunnan mielestä valiokuntien käsittelemät asiat ovat edenneet päätöksenteossa hieman aikaisempaa paremmin, mutta kehitettävää jää edelleen.

Osallistuva budjetointi

-Tarkastuslautakunta arvioi, että osallistuvan budjetoinnin kehittäminen ja käytäntöön vieminen on jäänyt vaatimattomaksi. Tarkastuslautakunta edellyttää, että toiminta viedään uudelle tasolle.

Projektiohje

-Projektiohje on päivitetty v. 2016 alussa.

Konserniohje

-Konserniohjeen päivittäminen käynnistetään, kun Kuntaliiton ohje valmistuu.

Kiinteistöjen alaskirjausohjelma

-Ohjelma on hyväksytty valtuustossa 17.3.2016

Neliöpohjaisiin vuokriin siirtyminen

-Toteutunut osittain ja valmistelu jatkuu.

9. MUUT HAVAINNOT

-Henkilöstöraportti viivästyi jo toisena vuonna peräkkäin, joten Tarkastuslautakunta ei ole voinut syventyä siihen huolella.

-Tilinpäätös- ja toimintakertomusasiakirjaa pitää selkeyttää ja luettavuutta parantaa.

Sisällysluettelon sivunumerointi ja asiakirjan sisältö pitää saada vastaamaan toisiaan yksityiskohtaisemmin.

Taulukoiden sisältöä avaavat tekstit tulisi sijoittaa välittömästi taulukon jälkeen.

-Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota siihen, että kaikki viranomaislautakunnan ja Oulunkaaren ympäristölautakunnan pöytäkirjat eivät näy kaupungin verkkosivuilla (vain esityslistat näkyvät).

-Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota siihen, että erityisesti IT-ohjelmien hankintojen yhteydessä ei ole saatu riittävää käyttöönottokoulutusta.

-OSEKK:n alijäämälasku on kaksinkertaistunut edellisvuodesta ja koulutuksen kustannuksiin varautuminen on hankalaa.

-yhteiskäyttöautojen kilometrikustannukset ovat olleet edulliset (0,21 €/km) ja käytössä on 4 autoa.

-Yrittäjiltä saadun palautteen mukaan yhteistyö kaupungin virkamiesten ja luottamushenkilöiden kanssa on toiminut hyvin.

-Hirsikampuksen rakentaminen on edennyt aikataulussa ja sen tuoma positiivinen julkisuus ja vierailijamäärä ovat nostaneet Pudasjärven valtakunnallisesti merkittäväksi hirsirakentamisen pääkaupungiksi.

-Valtuustoseminaarit on koettu hyvänä asioiden valmistelufoorumina.

10. YHTEENVETO/KOKONAISARVIO

Toiminnalliset tavoitteet on tilikaudella olennaisilta osin saavutettu.

Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutumisen arviointi tulisi kirjata tarkemmin, etenkin konsernitasolla.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan toiminnot on pystytty sopeuttamaan vallitseviin olosuhteisiin hyvin. Talous on pysynyt tasapainossa odotettua paremmin.

Käyttötalouden toimintakate oli -55,7 milj. euroa, joka ylittyi 30 987 euroa.

Toiminta-alueista teknisen ja ympäristötoiminnan toimintakate ylittyi 801 011 euroa lähinnä rakennusten myyntitappioiden ja purkukustannusten vuoksi. Kunnan yhteistyötoiminnan toimintakate alittui 904 708 euroa erityisesti Oulunkaaren SOTE-palautuksen takia.

Valtionosuudet eivät tule lisääntymään, vaan niitä tullaan leikkaamaan kunnilta valtiontalouden tasapainottamiseksi. Jotta verotulot saataisiin kasvuun, tarvitaan kaupungin aktiivisuutta elinvoiman ja työllisyyden kehittämiseksi positiiviseen suuntaan. Myös kulukehitystä on tarpeen tarkastella Pudasjärven kaupungin kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Tulevan SOTE-uudistuksen vaikutuksia kuntatalouteen on mahdoton arvioida asian keskenäisyyden takia.

11. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYKSET VALTUUSTOLLE

- Sidonnaisuusilmoitusten käytännön ohjeiden laatimisen valmistelu pitää aloittaa. (Rekisterin pitää olla käytössä vuonna 2017).
- Osallistuvan budjetoinnin kehittämisen ja käyttöönoton laajentaminen kaikille toiminta-alueille.
- Kehittämiskeskustelut mahdollisine palautekeskusteluineen tulee ottaa kattavasti käyttöön koko henkilöstölle.
- Tilinpäätösasiakirja pitää saada selkeämpään muotoon.

Tarkastuslautakunta kiittää lämpimästi henkilöstöä ja luottamushenkilöitä hyvästä yhteistyöstä.

Pudasjärvellä 23. päivänä toukokuuta 2016

Juha Heikkilä
puheenjohtaja

Päivi Pohjanvesi
varapuheenjohtaja

Hannu Hiltula

Erja Komulainen

Alpo Ollila

Taina Vainio